

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **68144**

(13) **U**

(51) МПК

A61K 9/08 (2006.01)

A61K 8/18 (2006.01)

A61K 36/87 (2006.01)

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2011 12466**

(22) Дата подання заявки: **24.10.2011**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **12.03.2012**

(46) Публікація відомостей
про видачу патенту: **12.03.2012, Бюл.№ 5**

(72) Винахідник(и):

**Левицький Анатолій Павлович (UA),
Селіванська Ірина Олександрівна (UA),
Лепський В'ячеслав Володимирович
(UA),**

**Лепський В'ячеслав Владленович (UA),
Лепський Владлен Володимирович (UA)**

(73) Власник(и):

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА "ІНСТИТУТ
СТОМАТОЛОГІЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ
НАУК УКРАЇНИ",**

вул. Рішельєвська, 11, м. Одеса, 65026 (UA)

(54) ЗУБНИЙ ЕЛІКСИР

(57) Реферат:

Зубний еліксир містить екстрактивні речовини листя винограду, цитрат кальцію, гліцерин, ментол, цетавлон, підсолоджувач, ароматизатор, етанол, воду питну.

UA 68144 U

Корисна модель належить до медицини, а саме до стоматології, і стосується рецептури лікувально-профілактичних зубних еліксирів.

Відомі зубні еліксири, що містять екстракти м'яти, цитрусових, цикорію, насіння сої, паростків пшениці [Левицкий А.П., Гулавский В.Т., Ходаков И.В. и др. Мука из виноградных листьев - источник витамина Р в комбикормах // Зернові продукти і комбікорми. - 2011. - № 1. - С. 30-33].

Найближчим до пропонованого еліксиру є зубний еліксир "Екстравін-Дента" [Пат. № 43550 Україна. Зубний еліксир / Левицкий А. П., Селіванська І. О., Макаренко О. А., Стоянов С. І., Варламов О. І.], що містить цитрат кальцію, гліцерин, ментол, цетавлон, підсолоджувач, ароматизатор, етанол та екстракт з виноградних вичавків - поліфенольні сполуки винограду (біологічно активні речовини). Саме за рахунок поліфенольних сполук цей еліксир має протизапальну активність, а також здатність попереджати розвиток карієсу зубів і атрофію кісткової тканини пародонта.

Як показали наші дослідження [Левицкий А. П., Гулавский В. Т., Ходаков И. В. и др. Мука из виноградных листьев - источник витамина Р в комбикормах // Зернові продукти і комбікорми. - 2011. - № 1. - С. 30-33], виноградні вичавки за вмістом поліфенольних речовин значно (майже в 10 разів) поступаються листю винограду. Тому використання виноградного листа як джерела біологічно активних речовин має певні переваги перед вичавками.

Важливо також підкреслити, що в листі винограду більша частина поліфенольних сполук представлена біофлавоноїдами, які мають Р-вітамінну активність [Левицкий А. П. Структура и функция растительных полифенолов // Вісник стоматології. - 2010. - № 5. - С. 18-20].

В основу корисної моделі поставлена задача удосконалення складу зубного еліксиру шляхом введення до його складу екстрактивних речовин листя винограду, за рахунок чого відбувається підвищення карієспрофілактичної, пародонтопротекторної ефективності еліксиру, що дозволить значно підвищити його лікувально-профілактичну дію.

Поставлена задача вирішується тим, що зубний еліксир, що містить поліфенольні сполуки винограду (біологічно активні речовини винограду), цитрат кальцію, гліцерин, ментол, цетавлон, підсолоджувач, ароматизатор, етанол, згідно з корисною моделлю, як поліфенольні сполуки винограду містить екстрактивні речовини листя винограду при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

екстрактивні речовини листя	
винограду	2,5-3,0
цитрат кальцію	0,4-0,6
гліцерин	0,4-0,6
ментол	0,10-0,15
цетавлон	0,03-0,06
підсолоджувач	0,025-0,035
ароматизатор	0,1-0,2
етанол	35-40
вода питна	до 100.

Причинно-наслідкові зв'язки.

Використання екстрактивних речовин виноградного листа обумовлюється значно більшим (майже в 10 разів у порівнянні з виноградними вичавками) вмістом поліфенольних сполук, що суттєво підвищує лікувально-профілактичну дію зубного еліксиру.

Опис корисної моделі.

Для отримання зубного еліксиру листя винограду висушують, подрібнюють до консистенції борошна і далі екстрагують біологічно активні речовини (головним чином, поліфенольні сполуки) 60 %-им етиловим спиртом шляхом настоювання протягом 48 годин за співвідношенням виноградне борошно: розчин спирту - 1:10. В отриманий екстракт додають ментол, гліцерин, цетримід, підсолоджувач, мускатний ароматизатор та цитрат кальцію. Додаючи воду, знижують концентрацію спирту до 40 %. Еліксир фільтрують і використовують для ополіскування порожнини рота в дозі 1-2 чайних ложки на 50 мл питної води.

Запропонований зубний еліксир був перевірений на моделі карієсу зубів, що відтворювали на щурах, які отримували карієсогенний раціон Стефана.

Результати експериментального дослідження, представлені в таблиці, свідчать про високу лікувально-профілактичну ефективність еліксиру з виноградного листа.

Таблиця

Вплив зубного еліксиру з листя винограду на розвиток карієсу зубів і пародонту у щурів, які знаходились на карієсогенному раціоні

п/п	Групи	Число каріозних уражень на 1 щура	Глибина каріозних уражень, бали	КПЕ, %	Атрофія альвеолярного відростка, %
1	Контроль	4,4±0,6	4,7±0,6	-	20,2±0,4
2	Карієсогенний раціон (КР)	9,8±0,6	12,6±1,1	-	17,3±0,7
3	КР + Екстравін-Дента	6,2±0,5	7,4±0,7	66,6	14,8±0,5
4	КР + еліксир з листя винограду	5,7±0,6	6,3±0,5	75,9	14,2±0,4

5 Як видно з даних таблиці, зубний еліксир, який містить біологічно активні речовини - поліфенольні сполуки листя винограду, суттєво знижує кількість каріозних уражень зубів, причому, в більшій мірі, ніж зубний еліксир з виноградних вичавків. Карієспрофілактична ефективність (КПЕ) зубного еліксиру з виноградного листя становить 75,9 %, тоді як КПЕ прототипу становить 66,6 %.

10 Зубний еліксир з листя винограду знижує також ступінь атрофії альвеолярного відростка, що вказує на його пародонтопротекторну активність, за рівнем якої він дещо перевищує показник для еліксиру з виноградних вичавків.

Таким чином, зубний еліксир з вмістом біологічно активних речовин листя винограду має певні переваги над зубним еліксиром з виноградних вичавків.

15 ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

20 Зубний еліксир, що містить поліфенольні сполуки винограду (біологічно активні речовини винограду), цитрат кальцію, гліцерин, ментол, цетавлон, підсолоджувач, ароматизатор, етанол, воду питну, який **відрізняється** тим, що як поліфенольні сполуки винограду містить екстрактивні речовини листя винограду при наступному співвідношенні компонентів, мас. %:

екстрактивні речовини листя винограду	2,5-3,0
цитрат кальцію	0,4-0,6
гліцерин	0,4-0,6
ментол	0,10-0,15
цетавлон	0,03-0,06
підсолоджувач	0,025-0,035
ароматизатор	0,1-0,2
етанол	35,0-40,0
вода питна	до 100.

Комп'ютерна верстка Л. Ціхановська

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601